

‘Een breder stemgeluid leidt tot betere oplossingen’

Missing Chapter Foundation, de stichting die prinses Laurentien in 2009 oprichtte, heeft als missie om van kindinclusie het nieuwe normaal te maken. Dat kan door kinderen en volwassenen gelijkwaardig te laten samenwerken aan oplossingen voor maatschappelijke problemen. “Ik hoop dat we aan de vooravond staan van een échte omslag.”

Tekst Dorine van Kesteren Foto Jeroen van der Meyde

Princes Laurentien herinnert het zich nog goed, de bijeenkomst met een aantal kinderen en het college van burgemeester en wethouders in Leiden. Onderwerp van gesprek: kinderarmoede. De vraag waar de gemeente niet uitkwam: hoe kan zij arme gezinnen ondersteunen met de stadspas, zonder dat kinderen zich schamen om dit pasje te laten zien bij sportclubs of musea? “Nou, dat is toch simpel”, zeiden de kinderen. “Geef álle kinderen in de stad een pas, en zet er bij de een meer geld op dan bij de ander.”

Laurentien, met een glimlach: “Klaar, opgelost.” Met dit voorbeeld illustreert zij haar stelling dat kinderen en jongeren besluitvormers kunnen, of zelfs zouden moeten, helpen. “Kinderen hebben creativiteit, verbeeldingskracht en het vermogen om basale vragen te stellen. Volwassenen zitten opgesloten in systemen en structuren en zien vaak alleen maar bezwaren.”

Rijker perspectief

Missing Chapter nam het initiatief voor een Nationale Raad van Kinderen en was bedenker en aanjager van meer dan honderd Raden van Kinderen, die gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties adviseren. “Nederland moet zich houden aan het VN-Verdrag van de Rechten van het Kind, dat jon-

geren het recht geeft hun mening te geven. Daarnaast bieden jongeren een ander, rijker perspectief en een completer beeld. Zij zijn beter aangesloten op de wereld van nu. Voor kinderen is digitalisering bijvoorbeeld hun tweede natuur. Tot slot is de kans groot dat kinderen en jongeren zich ontwikkelen tot actieve burgers als ze op jonge leeftijd al ervaren dat hun stem en perspectief serieus worden genomen.”

Alle thema's van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties gaan kinderen en jongeren aan, aldus Laurentien. “Wat we nu beslissen over bijvoorbeeld klimaat, infrastructuur, de woningmarkt of arbeidsmarkt, gaat over hún toekomst.” Over de vraag of kinderen wel de vereiste kennis hebben, kan ze kort zijn. “Kinderen en volwassenen nemen ieder hun eigen kennis mee, en die vullen elkaar aan. Ik zeg niet dat kinderen alles beter weten. Maar: volwassenen redden het ook niet in hun eentje. Om complexe, maatschappelijke opgaven op te lossen, hebben we toch echt een frisse blik nodig.”

Onbegrip

Number 5 Foundation – zusterorganisatie van Missing Chapter – onderzocht voor het ministerie van Binnenlandse Zaken hoe bestuurders en jongeren gelijkwaardig kunnen samenwerken.

Hieruit blijkt dat jongeren en volwassenen elkaar niet zo goed begrijpen. “Volgens bestuurders komt dat doordat jongeren niet geïnteresseerd zijn in politieke onderwerpen, terwijl dat slechts voor een derde van de jongeren geldt. Bestuurders hebben dus vaak geen idee wat jongeren vinden. Sterker nog, het onderzoek maakt duidelijk dat het ontbreekt aan nieuwsgierigheid. De basis mindset zou moeten zijn dat je niet weet hoe het is voor een ander. Niet voor niets ervaren jongeren dat volwassenen altijd denken dat ze gelijk hebben. Dan helpt het niet dat minder dan 20 procent van de bestuurders regelmatig praat met kinderen en jongeren.”

Laurentien maakt zich grote zorgen over schijnparticipatie. “Dan wordt het praten met kinderen en jongeren gezien als afvinkbox: iets wat moet, maar niet echt belangrijk is. Ideeën en adviezen verdwijnen in een la of jongeren worden uitgenodigd als decoratie.”

Hoog tijd dus voor wezenlijke betrokkenheid. De SER kan daarbij volgens Laurentien een grote rol spelen. “Deze organisatie is gebouwd op dialoog en het ‘samen doen’. Het SER Jongerenplatform doet fantastisch werk.” Zij roept de bestuurders in de SER op om naar voren te treden als bondgenoten van kinderen en jongeren. “Jongeren moeten zóveel moeite doen om aan tafel te komen.

Beslissers kunnen zorgen voor een versnelling door te zeggen: kom erbij, we hebben jullie inzichten nodig. Niet even, maar structureel.”

Zij pleit ervoor om aansluiting te zoeken bij de bestaande initiatieven. “Overall zijn kinderen en jongeren op hun eigen manier bezig met maatschappelijke onderwerpen. Zij staan bijvoorbeeld al op het Malieveld voor het klimaat! De volgende stap is om ook ongeorganiseerde jongeren te benaderen. Zorg dat die stemmen ook aan tafel gehoord worden. Hoe? Het begint met nieuwsgierigheid naar de inwoners van je gemeente of land.”

Feestje

Eigenlijk spreekt prinses Laurentien liever over kinderemancipatie dan

inclusie en participatie. “Stel, je ziet besturen als een feestje. Inclusie houdt in dat ik buitenstaanders uitnodig, maar dat het volledig mijn feestje blijft. Laat ik hen ook participeren, dan mogen zij meedansen, maar ik kies de muziek. Bij emancipatie zeg ik: ‘Laten we samen een feest geven, want in mijn eentje is het gewoon minder goed.’ Dáár moeten we naartoe.”

Ze hoopt dat Nederland aan de vooravond staat van een échte omslag. “Het is noodzakelijk dat we samen beleid gaan maken. Niet alleen met kinderen en jongeren, maar bottom-up door de hele samenleving heen. Een breder stemgeluid leidt tot betere oplossingen. Voor mij is dit onderdeel van de nieuwe bestuurscultuur.” ●

CV

Prinses Laurentien van Oranje

... is sociaal ondernemer, auteur en (dialoog)facilitator. In 2004 richtte ze Stichting Lezen & Schrijven op, in 2009 Missing Chapter Foundation en in 2017 samen met echtgenoot prins Constantijn Number 5 Foundation.

Het overkoepelende doel: een inclusieve, rechtvaardige en duurzame samenleving. Zo zet Laurentien zich onder meer in voor een gelijkwaardige rol van ouders en kinderen in de aanpak van de kinderopvangtoeslagaffaire en is ze coauteur van het rapport *(Gelijk)waardig Herstel*.

